

YEDDIE's EERSTE EN LAATSTE AVONDMAAL

UIT HET ENGELS VERTAALD

DOOR C. B. VAN WOFRDEN

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2002

YEDDIE'S EERSTE EN LAATSTE AVONDMAAL

Yeddie, een arme, minder begaafde jongen, die onderhouden werd door zijn parochie in het Schotse Hoogland, bracht zijn tijd door met van huis tot huis te zwerven. Hij was stil en vreedzaam en won het medelijden van alle vriendelijke harten. Omdat zijn vermogens zó gering waren, kon hij bijna geen omgang hebben met zijn medemenssen, maar scheen dikwijls in liefelijke gemeenschap te zijn met Hem, die, terwijl Hij de Hoge en Heilige is, Zich neerbuigt tot mensen van zeer geringe staat.

Yeddie, zoals hij genoemd werd, had de gewoonte in zichzelf te fluisteren en te mompelen als hij langs de weg sukkelde of zijn eenvoudige arbeid verrichtte, welke de een of andere buurman zo vrij was hem op te dragen. De jongens hadden dikwijls een grapje, met hem om zijn vreemde manieren, maar zij waren, nooit wreed tegen hem. Hij geloofde elk woord, dat zij tot hem zeiden. En, omdat hem eens uit de grap gezegd was, dat hij ooit van de *Graaf Glen Allen* zou erven, wanneer hij maar één keer in een ezelwagen naar de kerk reed, weigerde hij elk vriendelijk aanbod van pachters en eenvoudige landslieden, en antwoordde steeds met dezelfde woorden: *"Nee, nee; het strekt tot mijn ongeluk als ik op een kar ga zitten; daarom wil ik maar op mijn eigen voeten naar de voorhoven van het Huis des Heeren gaan, en onder het gaan met Hemzelf praten."*

Eens, toen een vrolijke knaap hem ernstig hoorde smeken met iemand, die hij niet zag, vroegde hij: "Van welke geest of kabouter loop je weer gunsten af te smeken, Yeddie?"

"Noch van de een, noch van de ander, ventje, antwoordde hij, maar ik wisselde juist een paar woordjes met Hem, Die jij en ik niet zien kan; met Hem, Die ons toch allebei ziet!"

De arme jongen liep te praten met God, terwijl de zorgeloze wijze jongen zei, dat hij in zichzelf liep te praten.

Op zekere dag ging hij in zijn grove kleren en zijn met zware spijkers beslagen schoenen tot de predikant. Terwijl hij een buiging maakte, op dezelfde manier als een houten pop, waaraan met een touwtje getrokken wordt, zei hij: *"Dominee, mag de arme Yeddie morgen asjeblijft het Avondmaal eten met de Heere Jezus"*

De goede man was bezig alles klaar te maken voor de viering van 's Heeren Avondmaal, wat in die schaars bevolkte streek één keer in de drie maanden werd bediend, en door verscheiden kerken tegelijk gevierd werd, zodat de toeloop van volk het nodig maakte de dienst in de open lucht te houden.

Hij had het te druk om door de onnozele jongen gestoord te worden, en trachtte daarom zich zo vriendelijk mogelijk van hem af te maken. Doch Yeddie pleitte: *"och, dominee, als u eens wist, hoe lief ik Hem heb dan zou u mij daar wel toelaten, waar Hij aan de tafel komt zitten."*

Dit trof het hart van de dominee zó, dat Yeddie vergund werd met de anderen zijn plaats aan tafel in te nemen. En hoewel hij veel mijlen over heuvels en door heide moest afleggen, was hij veel eerder op de bestemde plaats dan zij, die met goede paarden reden.

Gedurende de dienst vloeiden de tranen ruimschoots uit de ogen van de arme "onnozele jongen." En op het horen van de Naam van Jezus schudde hij treurig zijn hoofd, al fluisterende: *"Maar ik zie Hem niet."*

Ten slotte echter, na het gebruik van de geheiligde tekenen, richtte hij zijn hoofd op; veegde de sporen van zijn tranen weg, en de leraar aanziende, knikte en glimlachte hij vriendelijk. Toen bedekte hij zijn gezicht met zijn handen, en verborg die tussen zijn knie en in die houding bleef hij zitten tot de afscheidszegen was uitgesproken en het volk zich begon te verspreiden. Toen stond hij op, en met een gezicht, verhelderd van vreugde en met een uitdrukking van waardige plechtigheid volgde hij de overigen.

Deze en gene uit zijn parochie spraken hem aan, maar hij gaf geen antwoord, tot hij er toe geperst werd door sommigen van de jongens. Toen zeide hij: *"Ach, jongens vraagt Yeddie toch vandaag niet om te praten! Hij heeft het aangezicht van de Heere Jezus onder de Zijnen gezien. Hij heeft mij vriendelijk aangezien, en Zelf tot mij gesproken; nu is Yeddie zo bang om te praten, anders zou het vergeten; want hij heeft op zijn best maar een slecht geheugen. Ach, jongens, jongens, ik heb vandaag Hem gezien, Die ik nooit tevoren gezien heb. Met deze doffe ogen heb ik die beminnelijke Man gezien. Ach spreek toch niet, maar laat de arme Yeddie toch alleen met zijn Gezelschap."*

De jongens zagen elkander verwonderd aan, en fluisterden tegen elkaar: "Hij is zeker niet dwaas meer! Hij heeft zijn verstand weer teruggekregen; hij ziet er uit en hij spreekt precies als een wijs mens." Toen Yeddie de nederige hut bereikte, welke hij "zijn thuis" noemde, durfde hij niet spreken tot het grootje, dat hem onderdak verleende, uit vrees, dat hij, zoals hij zei, *"dat lieflijk aangezicht zou kwijtraken."* Hij liet zijn pap en stroop onaangeroerd staan, en na glimlachend de vervallen wangen van de oude vrouw gestreeld te hebben, om haar te tonen, dat hij niet uit zijn humeur was, klom hij de ladder op naar het zoldertje, waar zijn bed van stro lag, om nóg een blik en een woord te krijgen van "die beminnelijke Man." En beneden werd zijn stem op gedempte toon gehoord: *"ja, Heere, ik arme, ik heb zo lang naar U gezocht; en nu zullen wij samen blijven en nooit weer van elkander scheiden! O, ja! wat is dit een lief zoldertje, allemaal goud en kostelijke stenen. De grote zaal van het kasteel is maar een geringe plaats bij mijn zolder vergeleken in deze lieflijke nacht!"*

En toen werd zijne stem al zachter en zachter, tot zij eindelijk geheel wegstierf.

Grootje zat beneden over de smeulende turf, met haar ellebogen op haar knieën, luid fluisterend aan de oude buurvrouw Jane te vertellen, wat de jongens haar verteld hadden, die Yeddie na de dienst vooruitgelopen waren; en ook zijn eigen vreemde woorden en voorkomen. "En behalve dit alles," zei zij met een hese fluisterstem, "weigerde hij zijn avondeten aan te raken; dat is iets, dat hij nog nooit gedaan heeft, zolang de parochie hem bij mij uitbesteed heeft. Ja, nog meer, hij at dikwijls zijn eigen portie op en de mijne ook, en riep dan nog om meer, zo'n vreselijke trek had hij. Maar vanavond, toen hij binnenkwam, vermoeid van de lange weg, die hij afgelegd had, riep hij: *"Ik hoef geen eten, grootje! Ik heb een gastmaal gehad, dat ik nog levendig in mij voel; ik heb met de Heere Jezus Avondmaal gehouden, en nu moet ik naar mijn zoldertje, en ga met Hem slapen."*

"Wel, Mary", antwoordde grootjes gast, "doe je dat niet denken aan de woorden van onze Heere Zelf, toen Hij tot hen, die Hem eten wilden geven, zei: *"Ik heb een spijs om te eten, die gij niet weet?"* Wie zal durven zeggen, dat niet de gezegende hand, die de menigte spijsde, welke op het gras gezeten was, op deze dag de hongerige ziel van

de arme Yeddie gespijzigt heeft, toen hij aan Zijn tafel zal? O, Mary, wij weten er maar weinig van, welk nederig werk Hij in Zijn neerbuigende goedheid doen wil aan Zijn armen, die dag en nacht tot Hem roepen. Wie weet of niet deze dwaze jongen groter zijn zal in het koninkrijk der hemelen dan de Graaf zelf? Arme man, het lijkt er niet veel op, dat hij bekwaam zal zijn binnen te komen door de paarden poort! En o, als je die arme jongen zijn gezicht eens gezien had, toen hij de hut binnenkwam. Het glansde als het licht, en ik dacht eerst voor hij nog een woord gesproken had, dat hij een kaars in zijn hand had!

Ik geloof vast, goede buurvrouw, dat Yeddie vandaag in hoog gezelschap was, en dat dezelfde glans op hem was als op Mozes en Elia, toen zij met Jezus op de berg spraken. Ik heb hoop, dat hij de zegen mee naar huis gebracht heeft, om bij de weduwe te blijven, die te oud en te zwak was, om zelf naar de Tafel te gaan, maar die hierna verdragen en zich geduldig voor hem ingespannen heeft, omdat hij een van des Heeren kleinen en zwakken is.

O, ja, hij bracht ongetwijfeld de zegen mee naar huis en je zult het loon ontvangen voor de vele kopjes koud water, die je hem gegeven hebt. Want wat zijn die paar stuivers en shillings, die de parochie je vergoedt, vergeleken bij de moederlijke zorg die hij van je heeft gekregen," zei Jane.

"Wel, wel," antwoordde grootje, "als ik loon ontvang, dan zal het niet zijn, omdat ik dat op het oog had. Ik heb er nooit over gedacht, van de dag af, dat ik de verstandeloze en ouderlozen jongen tot mij nam, dat ik *één van deze kleinen* verzorgde, spijsde en kleepte. Maar deze avond weet ik het beter, dan ooit tevoren. Ik heb zelf ook vreemde, nieuwe gewaarwordingen, buurvrouw, en mij komt die ure in de gedachten, toen onze gezegende Meester kwam en stond te midden van Zijn getrouwen, terwijl de deur gesloten was, en Hij tot hen zei: "*Vrede zij ulieden.*"

Deze vreemde, hemelse kalmte kan gewis niet van de aarde zijn, en wie weet of Hij Zelf niet hier bij ons beidjes is, en tot deze geringe plaats afgekomen, meer nog om ter wille van deze dwaze jongen, dan wel om ons?"

En zo praatten die twee eenvoudige vrouwtjes over Hem, Die hun zielen liefhadden, terwijl hun harten brandende in hen waren onder het spreken.

Toen morgens de zon opkwam, verliet grootje, onwillig om de vermoeiden Yeddie te storen, haar armelijke peluw, om Yeddie's geringe werkzaamheden te verrichten. Zij ging turf halen en water uit de bron; dekte haar eenvoudige tafel en bereidde haar pap. Toen zij erom dacht, dat hij zonder eten naar bed gegaan was, riep zij hem onderaan de ladder staande. Er kwam geen antwoord. Zij riep *nóg eens en nóg eens weer*, maar geen geluid deed zich van boven horen, behalve dat van de wind, die door de openingen van het rieten dak floot.

Al in geen jaren had zij de wankel slappe ladder beklommen, maar de angst zette haar leden kracht bij. Daar stond zij op het armelijke vlierinkje, dat de minder begaafde jongen al zo lang tot onderdak gediend had. Voor een ruwe stoel, half zittend, half geknield met zijn hoofd rustende op zijn gevouwen armen, vond zij Yeddie. Zij legde de hand op zijn hoofd, maar trok die ogenblikkelijk verschrikt terug. De zware, ijzeren 'kroon' was hem van het hoofd genomen, en terwijl zij lag te slapen, en vervangen door de onverwelkelijke kroon der verlost.

Yeddie had een blinkje van Jezus gezien, en nu kon hij niet meer buiten Hem leven. Gelijk hij het Avondmaal met Hem gebruikt had, zo ontsliep hij met Hem.

Een diep ontzag beving de parochie en de leraar op dit klaarblijkelijk teken dat Christus onder hen geweest was. Van heinde en verre kwam men om de begrafenis bij te wonen van de minderbegaafde jongen. Er heerste een plechtigheid, zoals maar zelden gezien wordt, alsof de gemeente een groot verlies geleden had, in plaats dat de gemeente van een last verlost was.

Het arm grootje werd niet lang alleen in haar hutje gelaten, want Hij, die daarheen gekomen was na dat laatste Avondmaal met Yeddie, bleef bij haar tot het einde.